

Lidingö
stad

Styrdokument Rutin

Schabloner och vägledning för hemtjänstinsatser i Lidingö stad

Omsorgs- och socialnämnden

Beslutad av: Omsorgs- och socialnämnden

Diarienummer: OSN/2023:21

Dokumentdatum: 2023-02-23

Beslutsdatum: 2023-03-21

Senast reviderad: 2023-02-23

Ansvarig verksamhet: Omsorgs- och socialförvaltningen

Giltighet: Fr.o.m. 2023-04-01 och tills vidare

Rätt att revidera: Staben för ledningsstöd och kvalitet

Eventuell sekretess: Nej

Innehåll och syfte

Schablonerna är ett arbetsstöd som innehåller namn på hemtjänstinsatser som beviljas utifrån stadens riktlinjer för biståndshandläggning, samt generella beskrivningar och exemplifieringar av dessa. Schablonerna innehåller även vägledande praxis avseende skälig levnadsnivå för att bidra till likställighet, rättssäkerhet och enhetliga bedömningsgrunder. Behovet ska dock alltid bedömas individuellt utifrån en helhetssyn.

Insatsbeskrivningarna innefattar inte alla moment och behov som en individ kan tänkas behöva stöd med. Detaljstyrning i uppdrag ska undvikas för att ge den enskilde och utföraren en större flexibilitet att anpassa stödet efter den enskildes dagsaktuella behov, förmågor, önskemål och mål samt uppkomna situationer.

Schablonernas insatser innehåller ett tidssnitt som är kopplat till stadens ersättningsmodell, vilket reglerar ersättningen till hemtjänstutförarna. Tidssnittet är administrativt och speglar inte faktiskt utförd tid hos omsorgstagare då detta ska anpassas efter varje individs behov.

Målgrupp

Schablonerna riktar sig primärt till omsorgs- och socialförvaltningens biståndshandläggare som fattar beslut om hemtjänst, och sekundärt till stadens leverantörer inom valfrihetssystemet för hemtjänst, för information och vägledning.

Innehållsförteckning

Innehåll och syfte.....	2
Målgrupp.....	2
1 Inledning	4
1.1 Behovsinriktat arbetssätt utifrån metoden Individens behov i centrum	4
1.2 Tidssnitt	5
1.3 Hemtjänst utan behovsprövning.....	5
1.4 Förändrade behov och uppföljning.....	5
2 Schabloner och vägledande insatsbeskrivningar för hemtjänst.....	6
2.1 Serviceinsatser	6
2.1.1 Att städa bostaden, 1 h 30 min/tillfälle	6
2.1.2 Att avlägsna avfall, 60 min/månad eller 30/min månad vid enbart källsortering.....	7
2.1.3 Att tvätta och torka kläder, 1 h/tillfälle	7
2.1.4 Att ta hand om hemmets föremål och skötsel, 15 min/vecka eller per tillfälle.....	7
2.1.5 Att skaffa varor och tjänster, 60 min/tillfälle	8
2.1.6 Att bereda sammansatt måltid, 30 min/tillfälle.....	8
2.1.7 Att bereda enklare måltid, 15 min/tillfälle	9
2.1.8 Matdistribution.....	9
2.2 Omvårdnadsinsatser.....	9
2.2.1 Personlig vård/hel, 30 min/tillfälle.....	9
2.2.2 Personlig vård/del, 15 min/tillfälle.....	10
2.2.3 Personlig vård/natt, 15 min/tillfälle	10
2.2.4 Dubbelbemanning dag/natt, 15 min/tillfälle.....	10
2.2.5 Att tvätta sig, 15 alt. 30 min/tillfälle.....	11
2.2.6 Att sköta sin egen hälsa - egenvård, 15 min/tillfälle....	11
2.2.7 Att känna trygghet, 15 min/tillfälle	11
2.2.8 Rekreation och fritid, 45 min/tillfälle alt. ramtid/vecka.	12
2.2.9 Ledsagning, upp till 4 h/månad eller individuell tid	12
2.2.10 Medfölje till sjukvårdsbesök, upp till 2h/tillfälle eller individuell tid	13
2.2.11 Omsorg i livets slutskede - vak, individuell tid	13
2.2.12 Trygghetslarm och trygghetsskapande teknik	13
2.2.13 Avlösning i hemmet, upp till 16h/månad eller individuell tid	13

1 Inledning

Biståndshandläggaren utreder, fattar beslut och beställer hemtjänstinsatser i syfte att tillgodose den enskildes individuella behov av stöd. Biståndsbeslut som rör hemtjänst ska grundas på redovisade behov samt en bedömning av skälig levnadsnivå.

Beställning av hemtjänst ska undvika en detaljstyrning gällande när och hur, och på så sätt stärka individens inflytande över genomförandet av de beviljade insatserna. Detta innebär att hemtjänstutföraren utifrån uppdraget och de generella insatsbeskrivningarna, ska anpassa beviljade insatser efter varje individs dagsaktuella behov, förmågor, önskemål och mål samt uppkomna situationer. Den enskilde ska kunna ha ett inflytande över insatsernas innehåll såväl som över hur och när de ska genomföras. Detta förutsätter att hemtjänstpersonalen och den enskilde i sitt möte samtalar om vad som är möjligt att utföra inom biståndsbeslutet. Planeringen ska dokumenteras i en genomförandeplan.

1.1 Behovsinriktat arbetssätt utifrån metoden Individens behov i centrum

Lidingö stad arbetar utifrån metoden Individens behov i centrum (IBIC). IBIC är ett arbetssätt där fokus ligger på att socialtjänstens stöd ska utgå från den enskildes behov. Metoden bygger på en systematisk dokumentation i en processmodell som är framtagen av Socialstyrelsen.

IBIC kan användas för att beskriva, dokumentera och följa upp behov i det dagliga livet för såväl äldre personer som vuxna och barn med funktionsnedsättningar, oavsett insats. Metoden ger även stöd för samtal med anhöriga för att kartlägga deras situation och behov av stöd. Tydligt beskrivna behov och mål ger riktning för att stödet utformas på ett behovsinriktat och ändamålsenligt sätt.

Vidare möjliggör IBIC individbaserad systematisk uppföljning av beviljade insatser för att säkerställa att stödet ger önskad effekt för individen. Information som på individnivå dokumenteras strukturerat kan även sammanställas på gruppnivå för verksamhetsuppföljning och kvalitetsutveckling. Sammanställningar på gruppnivå kan också användas för att ge underlag till styrning och ledning, evidensbaserad praktik och bidra till en mer kunskapsbaserad socialtjänst.

Insatsbeskrivningarna i detta dokument utgår ifrån informationsstrukturen inom IBIC och ska ge stöd för ett behovsinriktat arbetssätt. Schablonerna reglerar inte hemtjänstutförarnas organisering, utan lämnar tvärtom öppet för varje utförare att organisera sig och svara upp med den kompetens och de arbetsmetoder som behövs för att kunna tillgodose varje individs behov. Observera att vissa kompetenskrav regleras i förfrågningsunderlag och avtal.

1.2 Tidssnitt

Schablonernas insatser innehåller ett administrativt tidssnitt som reglerar ersättningen till hemtjänstutförarna och speglar inte faktiskt utförd tid. Insatsernas tidssnitt inkluderar inte restid eller annan kringtid då ersättning för detta ingår i stadens ersättningsmodell och pengbelopp.

I biståndsbeslutet och uppdraget ska frekvens av en insats anges, till exempel två gånger per dag, men inte hur lång tid insatsen förväntas ta i varje enskilt fall. Undantag är exempelvis avlösning och ledsagning som beviljas i timmar. Utifrån omsorgstagarens behov ska utföraren anpassa tiden individuellt i varje ärende för att tillgodose det behov som är beviljat. Det innebär att insatsen kan gå snabbare eller ta längre tid att utföra än de tidssnitt som anges i detta dokument. En flexibel planering utgår med fördel från månadens sammanvägda tidssnitt, i stället för tidssnitt per insats. Insatser som inte utförs som planerat ska dokumenteras och avrapporteras enligt separata rutiner.

1.3 Hemtjänst utan behovsprövning

Staden erbjuder trygghetslarm, matdistribution samt service i form av städ och skötsel av hemmets föremål, tvätt och inköp, utan behovsprövning till en omfattning av sex timmar per månad, till personer som är 80 år eller äldre och folkbokförda på Lidingö. Syftet är att öka den äldres rätt till självbestämmande och delaktighet genom att den äldre personen ges större möjlighet att påverka hur och när insatserna praktiskt ska genomföras.

Uppdrag utifrån beslut som beviljats genom förenklat beslutfattande innehåller således inga behovsbeskrivningar och följs upp med utgångspunkt i kommunens riktlinjer, insatsernas kvalitet enligt 3 kap. 3 § och värdegrunden i 5 kap. 4 §.

Inom förenklat beslutsfattande finns inget krav på att upprätta genomförandeplan. Däremot finns dokumentationsskyldighet avseende fortlöpande dokumentation i journalen avseende faktiska omständigheter och händelser av betydelse för genomförandet enligt SOSFS 2014:5.

Ersättning utgår för närvarande för beviljad tid. Det innebär att utföraren får ersättning för sex timmar även om tiden inte nyttjas fullt ut. Om ingen tid nyttjas under en månad ska dock insatsen med dess samtliga sex timmar avvikelserapporteras och då utgår ingen ersättning.

1.4 Förändrade behov och uppföljning

Ett förändrat behov som ryms inom en redan beviljad insats ska i första hand anpassas i genomförandet i stället för genom handläggningsprocesser med nya detaljerade biståndsbeslut. Det är inte tillåtet att begära mer tid för en insats. I de fall den enskildes behov förändras i sådan utsträckning att denne behöver beviljas

helt nya insatser, ny frekvens eller inte längre behöver hjälp med vissa insatser, ska utföraren informera ansvarig handläggare och initiera uppföljning av behov.

För att säkerställa att beviljade insatser uppnår önskad effekt för den enskilde genomförs regelbundna individuppföljningar årligen eller vid förändrade behov. Biståndshandläggaren ansvarar för uppföljning av beslutet och ska försäkra sig om att de beviljade insatserna är av god kvalitet och verkar ändamålsenligt.

Utföraren ska bryta ner uppdraget i en genomförandeplan med delmål och i samråd med omsorgstagare och eventuella anhöriga beskriva när och hur beviljade insatser praktiskt ska genomföras för att uppnå önskade mål. Utförarens sociala dokumentation ska innehålla händelser av vikt och information om insatser som inte utförts enligt planering. Utföraren ska följa upp genomförandet regelbundet och revidera genomförandeplanen om behovet förändras. Utförarens sociala dokumentation utgör ett viktigt verktyg vid uppföljning av insatser, och ska utifrån samtycke från den enskilde överlämnas till handläggaren om detta begärs.

2 Schabloner och vägledande insatsbeskrivningar för hemtjänst

Nedanstående avsnitt utgör exempel på vad som kan ingå i varje insats. Det ska inte ses som heltäckande beskrivningar då det kan finnas ytterligare moment som inte är nämnda. De vägledande beskrivningarna ska tolkas och anpassas på ett flexibelt sätt utifrån varje individs dagsaktuella behov, förmågor, önskemål och mål samt uppkomna situationer. Det handlar om att se och anpassa stödet efter vad som behöver göras "här och nu".

Insatserna delas in i service och omvårdnad.

2.1 Serviceinsatser

Området innefattar stöd inom livsområdet Hemliv och består av att genomföra husliga och dagliga sysslor och uppgifter i hemmet. Serviceinsatser avses endast för den person som har beslut om insatsen. I de fall sammanboende vuxna bedöms vara i behov av stöd ska två individuella beslut fattas. De serviceinsatser som beviljas gäller per hushåll vilket innebär att insatserna också delas i tid mellan make/maka/partner i uppdraget till utföraren.

I biståndsbedömd service i hemmet ingår inte hjälp med trädgårdsskötsel, snöskottning, hundpromenader, storstädning eller sanering av lägenhet.

2.1.1 Att städa bostaden, 1 h 30 min/tillfälle

Att städa hemmet såsom att städa upp och damma, sopa, skura, torka av golv, tvätta fönster och väggar, rengöra badrum och toaletter och att rengöra hemmets möbler.

Städning avser två rum, badrum och kök för ensamboende och tre rum, badrum och kök för sammanboende.

Utifrån vad som anses vara en skälig levnadsnivå beviljas städning en till två gånger i månaden. Städning kan beviljas upp till en gång i veckan om den enskilde besvärar av astma eller allergi som medför betydande besvär och ska styrkas med läkarintyg. Städning beviljas inte för fler rum/hela villor.

En gång per år kan ett städtillfälle bytas ut mot fönsterputs i samråd med hemtjänstutföraren. Fönsterputs gäller för samma omfattning som städning, dvs. två eller tre rum och kök. Rengöring av kyl och avfrostning av frys kan utföras två gånger per år i samband med ett ordinarie städtillfälle.

2.1.2 Att avlägsna avfall, 60 min/månad eller 30/min månad vid enbart källsortering

Att avlägsna avfall innefattar att göra sig av med hushållsavfall såsom att samla ihop skräp och sopor i hemmet, hantera avfall och sortera för att kasta det samt använda anordningar för avfallshantering. Avfallshantering innefattar att transportera en rimlig mängd tidningar, glas och kartonger till närmaste miljöstation.

Att avlägsna avfall kan utföras tillsammans med andra dagliga/regelbundna insatser eller som enskild insats utifrån individuellt bedömt behov. Observera att behovet kan tillgodoses via samplanering med dagliga insatser eller ingå samlat ansvar för hemmets skötsel, och ska då inte läggas som "dubbel insats". Exempelvis läggs ingen extra tid för att enbart ta ut hushållssopor i samband med annan insats. Vid enbart hjälp med att transportera källsorterat avfall till miljöstation beviljas insatsen en gång per månad.

2.1.3 Att tvätta och torka kläder, 1 h/tillfälle

Att tvätta och torka kläder, sänglinne och handdukar innebär att samla ihop, sortera, transportera, tvätta och torka på lämpligt sätt samt efterbereda tvätten. Insatsen inkluderar att renbädda säng, att sortera in i skåp/garderob samt klädvård såsom att stryka enstaka plagg eller mindre lagning/sy i knapp.

Omfattningen av tvätt ska vara vad som kan anses normalt för ett hushåll. Tvätt gäller för kläder, sängkläder, tunna istoppstücken, dukar, handdukar, gardiner, mindre badrumsmattor etcetera.

Utifrån vad som bedöms vara en skälig levnadsnivå beviljas att tvätta och torka kläder upp till två gånger i månaden. Vid särskilda skäl, som exempelvis vid svåra inkontinensbesvär, kan tvätt beviljas oftare utifrån en individuell behovsprövning.

2.1.4 Att ta hand om hemmets föremål och skötsel, 15 min/vecka eller per tillfälle

För den som har ett mer omfattande behov av serviceinsatser kan det vara svårt att ange alla vardagligt förekommande sysslor i hemmet som den enskilde behöver

hjälp med. Beslut om att få hjälp med serviceinsatser kan då kompletteras så att det även innefattar ett samlat ansvar för hemmets föremål och skötsel.

Det kan till exempel innebära hjälp med att rengöra hjälpmedel, bära in post, klädvård, ta hand om sopor, disk, vattna blommor, planera för matinköp, slänga gammal mat, mata husdjur, bädda säng eller där det finns ett dagligt behov av att iordningställa personliga tillhörigheter. Insatsen kan även innefatta kompletterande städning av kök och badrum eller där omsorgstagaren vistas mycket och det finns ett dagligt behov av rengöring.

Att ta hand om hemmets föremål och skötsel kan utföras tillsammans med andra dagliga/regelbundna insatser (15 min/vecka) eller som enskild insats (15 min/tillfälle).

2.1.5 Att skaffa varor och tjänster, 60 min/tillfälle

Den som inte klarar av att själv planera och skriva inköpslista eller att genomföra sin veckohandling av dagligvaror, receptfria apoteksvaror samt varor från systembolag genom digitala inköp eller i livsmedelsbutik kan få hjälp med detta. Hjälp med inköp ska i första hand ske genom digitala inköp och i andra hand via närmsta livsmedelsbutik med fullgott sortiment. Individens delaktighet ska eftersträvas där digitala inköp i möjligaste utsträckning ska ske tillsammans med individen, alternativt att individen erbjuds att följa med till fysisk livsmedelsbutik. Post, blommor, tidningar och möjlighet till kontantuttag finns i regel i de välsorterade livsmedelsbutikerna och det är då möjligt att utföra även dessa ärenden i samband med inköpet.

Stödet kan innefatta hjälp med inköpsplanering, hantering av digital teknik/förflyttning, plocka och bära varor, samt praktiskt/kognitivt stöd i samband med betalning av varor, hjälp med att plocka upp varor och vid behov stöd i att rensa kylskåp och skafferi på utgångna livsmedel.

Utifrån vad som anses vara en skälig levnadsnivå beviljas hjälp med att skaffa varor och tjänster en gång i veckan. Ytterligare inköp kan beviljas om särskilda skäl föreligger som gör att en vanlig veckoplanering inte är hållbar för att den enskilde ska tillförsäkras de livsmedel som behövs för dagliga måltider. Eventuella fraktkostnader för digitala matleveranser ingår i leverantörens ersättning och ska inte belastas kund.

2.1.6 Att bereda sammansatt måltid, 30 min/tillfälle

Att bereda sammansatt måltid innebär stöd med att planera, organisera, laga och servera ett huvudmål såsom lunch och/eller middag. Insatsen inkluderar att servera, plocka undan och diska om behov föreligger.

Insatsen beviljas efter den enskildes behov och kan innebära stöd flera gånger per dygn.

2.1.7 Att bereda enklare måltid, 15 min/tillfälle

Att bereda enklare måltid innebär att tillreda och servera frukost, mellanmål/fika eller kvällsmål. Insatsen kan också innebära att värma färdiglagad mat (huvudmål) eller att stödja i vissa delar av tillredning till huvudmål, exempelvis att skala potatis så att den enskilde kan utföra resterande moment självständigt. Insatsen inkluderar att få hjälp med att plocka undan och diska om behov av det föreligger.

Insatsen kan också efter behov och planering med hemtjänstutförare innebära stöd med att köpa och leverera färdiglagad måltid från närliggande restaurang (inom Lidingös geografiska område), eller att följa med den enskilde till och från närliggande restaurang eller matsal i seniorboende/trygghetsboende.

Insatsen beviljas efter den enskildes behov och kan innebära stöd flera gånger per dygn.

2.1.8 Matdistribution

Matdistribution innebär leverans av färdiglagade, kalla måltider. Insatsen kan beviljas för den som behöver stöd med att köpa färdiglagad mat samt att tillreda och/eller planera sina måltider. Efter beslut om matdistribution väljer den enskilde själv hur många matlådor per dag och vecka som ska levereras genom sin beställning till upphandlad leverantör. För individer som inte själva kan ta emot sina matlådor kan dessa efter överenskommelse levereras till hemtjänstleverantör som tar med dessa och levererar till kund i samband med följande planerade insats.

2.2 Omvårdnadsinsatser

Med omvårdnadsinsatser menas det stöd som behövs för att tillgodose den enskildes fysiska, psykiska och sociala behov. Omvårdnadsinsatser kan också omfatta insatser för att bibehålla sociala nätverk, bryta isolering och för att kunna känna trygghet och säkerhet i det egna hemmet. Omvårdnadsinsatser innefattar inte hälso- och sjukvårdsinsatser.

Omvårdnadsinsatser avses endast för den person som har beslut om insatsen.

2.2.1 Personlig vård/hel, 30 min/tillfälle

Vid behov av stöd med flera moment i den personliga vården kan insatsen beviljas som ett samlat stöd, exempelvis vid morgon- och kvällsrutiner. Insatsen kan innefatta stöd med flera moment såsom att klä av och på sig, att sköta toalettbehov, kroppsvård, förflyttningar och trygghetsskapande stöd.

I samband med morgon- och kvällsrutiner kan även stöd med att tillreda frukost/kvällsmål ingå liksom grundläggande relaterade hushållsgöromål såsom att bädda sängen, ta ut sopor och att tillsynsstäda i kök och badrum.

Stödet ska utformas efter den enskildes förmågor, behov och mål och kan innebära stöd flera gånger per dag, kväll och/eller natt. Om insatsen ska utföras mellan kl.

22.00-07.00 läggs insats för personlig vård/natt, motsvarande 30 min/tillfälle med uppdrag till nattgruppen.

Hjälp med att tvätta sig i form av att duscha eller bada beviljas som en separat insats efter behov och önskemål gällande frekvens.

Om den enskilde är i behov av stöd med flera moment i sin personliga omvårdnad, som även inkluderar stöd med att äta och dricka, kan insatsen kombineras med insatsen personlig vård/del. En individuell bedömning ska göras utifrån ett helhetsperspektiv.

2.2.2 Personlig vård/del, 15 min/tillfälle

Vid behov av stöd med enstaka moment (ca 1-2) inom personlig vård beviljas en mindre omfattning av insatsen. Utifrån insatsens frekvens kan utförarens anpassa stödet flexibelt utifrån individens aktuella dagsform och uppkomna situationer. Stödet kan exempelvis innebära hjälp i form av:

- **Att äta och dricka:** Praktiskt stöd vid intag av mat och dryck i form av matning, motivation till att inta måltid och/eller sällskap vid måltid.
- **Att klä av och på sig:** Att genomföra samordnade handlingar och uppgifter för att ta på och av kläder och skodon i ordning och i enlighet med klimat och sociala villkor.
- **Att sköta toalettbehov:** Förflyttning till och från toaletten, nedre hygien, byte av inkontinensskydd, tömma kateter/stomipåse.
- **Kroppsvård:** Att vårda de delar av kroppen som kräver mer än att tvätta och torka sig såsom hud, ansikte, tänder, hårbotten, naglar och könsorgan. Till exempel byte av inkontinensskydd, använda fuktbevarande lotion, borsta tänder, ta hand om tandprotes, kamma och raka sig, klippa naglar på händer och fötter (nagelklippning kan i vissa fall behöva hanteras av sjukvårdspersonal, såsom vid sår eller andra sjukdomar).
- **Förflyttning:** Förflyttning kan exempelvis innebära stöd med att ändra grundläggande kroppsställning, förflytta sig själv, lyfta och bära föremål, handens finmotoriska användning, att gå i trappa, att gå mellan olika platser inom en byggnad eller mellan rum.

2.2.3 Personlig vård/natt, 15 min/tillfälle

Personlig vård som utförs mellan 22.00-07.00. Personlig vård/natt kan även innebära personlig vård i form av morgon- eller kvällsrutiner. I dessa fall anpassas tidssnittet till personlig vård/hel, 30 min/tillfälle.

2.2.4 Dubbelbemanning dag/natt, 15 min/tillfälle

Tid för dubbelbemanning läggs endast för de insatser med moment som kräver stöd av två personer. Behovet ska vara styrkt utifrån kundens behov av stöd, ej utifrån personalens arbetsmiljö.

2.2.5 Att tvätta sig, 15 alt. 30 min/tillfälle

Att tvätta och torka hela kroppen eller delar av den genom att använda vatten och lämpliga material och metoder för att bli ren och torr såsom att bada eller duscha, tvätta händer och fötter, ansikte och hår och att torka sig med handduk. I insatsen ingår vid behov förflyttning i och ur dusch/badkar, att smörja kroppen, att klä sig, att sköta håret samt att iordningställa/städa badrummet.

Insatsen beviljas med frekvens utifrån individens behov och önskemål. Om kunden är beviljad personlig vård/hel och insatsen ska samplaneras med denna läggs 15 min extra. Vid enstaka insats läggs 30 min.

2.2.6 Att sköta sin egen hälsa – egenvård, 15 min/tillfälle

Att sköta sin egen hälsa innefattar praktiskt stöd med egenvård baserat på intyg från behandlande hälso- och sjukvårdspersonal med legitimation. Intyget ska styrka att aktuell hälso- och sjukvårdsåtgärd kan utföras som egenvård. Innehållet i egenvården ska den enskilde själv kunna redogöra för till den som utför stödet.

Egenvård kan exempelvis innebära stöd med ögondroppar, inhalationer, medicinska stödstrumpor, stomiplatta, dosetter och apodoser samt att hämta ut receptbelagda läkemedel på apotek. I biståndsbeslutet ska frekvensen av egenvården framgå. I avvaktan på beslut från biståndshandläggaren ligger ansvaret för åtgärden kvar på hälso- och sjukvården.

2.2.7 Att känna trygghet, 15 min/tillfälle

Att känna sig trygg är en grundläggande förutsättning för att främja kvarboende och för att varje individ ska känna välbefinnande. Det kan handla om en känsla av otrygghet inför att bo själv, att gå utomhus själv, att sova själv på natten, oro för att ramla eller för att glömma något viktigt. Ibland krävs samverkan med samarbetspartners för att ge rätt och effektivt stöd.

Utifrån den enskildes upplevda känsla av trygghet eller avsaknad av trygghet, både i och utanför bostaden, kan ibland ett extra stöd behövas som ett komplement till ett trygghetslarm och övriga hemtjänstinsatser för att stärka känslan av trygghet. Varje individs upplevelse är unik och stödet behöver anpassas därefter. Det kan till exempel innebära en tillsyn, pratstund, viss handräckning inom hushållet, läsa post, att ge påminnelser för att inte glömma något viktigt eller att ge praktiskt stöd kring att ringa samtal och boka färdtjänst eller läkarbesök. Insatsen kan innefatta att ge stöd inom personlig vård såsom toalettbesök/hygien, förflyttning eller att ge dryck och mellanmål vid behov.

Insatsen beviljas och utformas efter den enskildes behov och kan innebära stöd flera gånger per dag, kväll och/eller natt. Insatsen kan innebära fysiska besök, telefonsamtal eller digitala videomöten.

2.2.8 Rekreation och fritid, 45 min/tillfälle alt. ramtid/vecka

Rekreation och fritid innefattar stöd som särskilt syftar till att skapa ett socialt innehåll i vardagen och stärka den enskildes fysiska och psykiska välbefinnande samt för att bryta isolering. Det kan handla om stöd för att engagera sig och vara delaktig i någon form av fritidssysselsättning i hemmet eller i närområdet såsom att komma ut på promenad, att delta i informell eller organiserad aktivitet, pratstund, spela spel, fika med sällskap, baka, högläsning mm. Stödet innefattar att klä sig och olika former av förflyttningar såsom att gå och röra sig omkring på olika sätt och platser såsom att ta sig till affär, köpcentrum, frisör, fotvård eller bibliotek.

Hur stödet utformas beror på den enskildes individuella behov och önskemål om utevistelse, social samvaro samt behov av att upprätthålla vanor och intressen som ska beaktas. Insatsen kan även innebära att stärka den enskildes förmåga att skapa och bibehålla sociala relationer och att stödja till en aktiv vardag. Detta kan exempelvis innebära att motivera och stödja till deltagande i den öppna Mötesplatsens aktiviteter eller att stödja till deltagande i digitala sociala nätverk eller andra digitala aktiviteter.

Vid en helhetsbedömning ska en kombination av och möjlighet till övriga sociala insatser såsom dagverksamhet och ledsagning beaktas samt möjligheten att själv ta sig till aktiviteter med stöd av färdtjänst eller andra transportmedel.

Utifrån vad som anses vara en skälig levnadsnivå beviljas rekreation och fritid i normalfallet upp till två gånger i veckan. För den som till exempel önskar ta flera kortare promenader ska insatsen kunna planeras flexibelt genom s.k. "ramtids-tänk". Två tillfällen per vecka motsvarar ett snitt på 1 h och 30 min som då kan fördelas fritt i samplanering med övriga insatser och i samråd med utföraren. Det är biståndshandläggaren som beslutar om insatsens omfattning/frekvens är tillräcklig för att uppnå en skälig levnadsnivå och tillgodose kundens behov och önskemål, eller om denna behöver utökas.

2.2.9 Ledsagning, upp till 4 h/månad eller individuell tid

Ledsagning innefattar stöd inom livsområdet samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv såsom hjälp till och från fritids- eller kulturella aktiviteter, att engagera sig i religiösa/andliga aktiviteter och att rösta vid allmänna val. Insatsen innefattar praktiskt stöd till, från och under aktiviteten. Den enskilde betalar sina egna omkostnader.

Utifrån vad som anses vara en skälig levnadsnivå beviljas ledsagning med regelbundenhet upp till fyra timmar i månaden. Tiden kan fördelas fritt under innevarande månad i samplanering med hemtjänsten. Om behovet inte är regelbundet kan insatsen beviljas per tillfälle.

2.2.10 Medfölje till sjukvårdsbesök, upp till 2h/tillfälle eller individuell tid
Medfölje till sjukvårdsbesök, till exempel vårdcentral, sjukgymnast, sjukhus, tandläkare eller motsvarande. Innefattar stöd med resan till och från samt vistelsen under sjukvårdsbesöket i de fall behovet inte kan tillgodoses på annat sätt, exempelvis genom sjukresor med extra service. I insatsen ingår exempelvis hjälp med att planera sjukvårdsbesöket, förflyttning, toalettbesök och personlig hygien. Det kan utifrån behov ingå ett visst stöd med kommunikation, men ej på ett sådant sätt att det är att betrakta som företräderskap eller tolkningshjälp.

Beslut om medfölje till sjukvårdsbesök beviljas per tillfälle och efter individuellt behov upp till 2h/tillfälle.

2.2.11 Omsorg i livets slutskede – vak, individuell tid

Utifrån socialtjänstlagens värdegrund och ett palliativt helhetsperspektiv ska hänsyn tas till varje individs fysiska, psykiska, sociala, andliga och existentiella behov. Det innebär bland annat att den enskilde ska ges möjlighet att sluta sitt liv på den plats den själv önskar och att inte behöva dö ensam. Bedömning av palliativt skede görs av ansvarig vårdgivare. Anhöriga ska tillfrågas om de vill vaka hos sin närstående eller om de behöver avlösning under vaket. Om anhöriga behöver avlösning, inte kan eller önskar vara delaktiga kan hemtjänst sättas in utifrån en individuell bedömning och i samverkan med ansvarig vårdgivare. Beslut om och ersättning för vak hanteras enligt separata rutiner.

2.2.12 Trygghetslarm och trygghetsskapande teknik

Trygghetslarm har som syfte att ge en ökad trygghetskänsla genom att göra det möjligt för den enskilde att påkalla hjälp vid oförutsedda händelser, exempelvis vid fall eller sjukdom. Larmuttryckning innefattar individuellt utformat stöd utifrån aktuellt behov. Fast ersättning utgår per registrerad larmuttryckning.

Avseende övrig trygghetsskapande teknik finns det olika digitala lösningar tillgängliga på marknaden och utbudet utvecklas kontinuerligt. Stadens utbud är beroende av vilken teknik som vid varje ansökningstillfälle är upphandlad enligt gällande regelverk för offentliga upphandlingar, samt som är att betrakta som implementerad med kända rutiner och arbetsmetoder i aktuella verksamheter. Området kommer därför att utvecklas och kompletteras med separata rutiner i takt med att implementering sker.

2.2.13 Avlösning i hemmet, upp till 16h/månad eller individuell tid

Personalnärvaro vid anhörigs frånvaro. Avlösning innefattar individuellt anpassat stöd i det dagliga livet såsom personlig vård, rekreation och fritid, att känna trygghet med mera. Kan utföras i eller utanför hemmet utifrån kundens behov och önskemål. Insatsen beviljas under vardagar mellan kl. 07.00–22.00.

Målbild: Insatserna i schablonerna och dessa vägledande beskrivningar anpassas till ett flexibelt och behovsorienterat arbetssätt i praktiken. Stödet utformas individuellt efter varje individs dagsaktuella behov, förmågor, önskemål och mål samt uppkomna situationer.